POZITIVNĚ

ČASOPIS PRO HIV+ KOMUNITU | 4. ROČNÍK

16

BŘEZEN
DUBEN
2016

PRAŽSKÁ HYGIENA:
TRESTNÍ OZNÁMENÍ NA HIV+ JSOU SPRÁVNÁ

NOVELA ZÁKONA:
KOMU ŘÍCT, ŽE JSEM HIV+?

S LÉČBOU NEOTÁLEJTE!

DRUHÉ HIV CENTRUM V PRAZE:
ÚVN KONKURENCÍ BULOVKY

ČESKÁ SPOLEČNOST AIDS POMOC

ČEŠTÍ LÉKAŘI SE PŘIPOJILI K ZÁPADU

ZAHAJTE LÉČBU HNED!

Od ledna platí v Česku nová, moderní praxe v léčbě HIV. Vyplývá z ní, že s terapií se nemá na nic čekat a lékař ji má pacientovi nabídnout co nejdříve po diagnóze a přijetí do péče. Nová doporučení sepsali lékaři z HIV center napříč ČR a zaštítila je Společnost infekčního lékařství České lékařské společnosti J. E. Purkyně.

Dokument píše, že "antiretrovirová léčba je doporučena pro všechny osoby infikované HIV ke snížení rizika progrese nemoci a k prevenci dalšího přenosu infekce HIV." Česká republika se tím připojila k praxi známé už minimálně rok ve většině zemí západního světa. Až do loňska se zde přitom většinou doporučovalo zahájit léčbu, až se počet CD4+ sníží na 350/µl. Čeští lékaři v dokumentu píší, že závěry starších studií se lišily. "Jednoznačnou odpověď dala až multicentrická randomizovaná studie Strategic Timing of Antiretroviral Therapy (START) I. Studie statisticky prokázala jednoznačný benefit z časného zahájení ART (antiretrovirové terapie) i u pacientů asymptomatických, s vysokým absolutním počtem CD4+ lymfocytů >500 buněk/µl. (...) Nebyla zaznamenána ani vyšší míra nežádoucích účinků spojených s ART."

V doporučení se také píše, že lékař by měl nového pacienta z vlastní iniciativy informovat kromě jiných věcí i o možnostech léčby, ale hlavní zájem musí být na naší straně, na straně klientů HIV center. Pokud by to lékař opomněl, je naším právem požádat o okamžité zahájení léčby.

Dokument dále také uznává, že riziko přenosu HIV při nechráněném sexu, pokud má pozitivní nedetekovatelnou virovou nálož, je velmi nízké. "Nechráněný sexuální styk s HIV pozitivní osobou, která má dlouhodobě počet kopií HIV-1 RNA pod hladinou detekovatelnosti, není již považován za indikaci k zahájení PEP (postexpoziční profylaxe)." Dokument v této souvislosti odkazuje na loňské doporučení Evropské klinické společnosti pro AIDS.

Autor: Martin / Zdroj: www.infekce.cz/DoporART16.htm

DRUHÉ HIV CENTRUM V PRAZE

ÚVN KONKURENCÍ BULOVCE

Nové oddělení pro HIV pozitivní otevřela Klinika infekčních nemocí 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Ústřední vojenské nemocnice. Sídlí v pavilonu E v areálu ÚVN ve Střešovicích.

Nemocnice nabízí pozitivním klientům podobnou šíři lékařské péče jako dosud jediné centrum Nemocnice Na Bulovce. Výjimkou jsou pacienti mladší 15 let a těhotné ženy, kteří mají v Praze k dispozici nadále pouze Bulovku. Klinika se také dosud nedohodla s VZP, takže její klienty zatím ošetřovat nemůže.

“S VZP jednáme a doufáme, že do poloviny roku začneme léčit i pacienty VZP. ÚVN má srovnatelné zázemí ostatních oborů medicíny, jejichž péči HIV pozitivní pacienti potřebují,” informoval primář Kliniky infekčních nemocí ÚVN MUDr. Petr Smejkal.
HIV+ pacienty má v ÚVN na starosti MUDr. Milan Zlámal, který je zároveň vedoucím lékařem ambulancí Kliniky infekčních nemocí. Do jeho ordinace v pavilonu E vede vchod E6. Objednat se k němu můžete na telefonu 973 208 255 (sestra Štěpánka Červenková) nebo přímo u MUDr. Zlámala na telefonu 973 208 295, případně e-mailem: milan.zlamal@uvn.cz. Ambulance pro HIV+ je otevřená v pracovní dny od 8 do 12 hodin.

Autoři: Lukáš, Tomáš a Martin

30 PŘÍPADŮ PRAŽSKÉ HYGIENY

NEBOJTE SE JÍT NA TESTY!

Pražská hygienická stanice podala trestní oznámení na 30 HIV pozitivních mužů, kteří se v roce 2014 nakazili další pohlavně přenosnou nemocí. Vychází z předpokladu, že tito muži museli mít nechráněný sex a mohli tak přenést virus HIV na své partnery.
Proti tomu se ohradila Česká společnost AIDS pomoc (ČSAP). Kapavku i syfilis je totiž podle veřejně dostupných informací možné přenést i jinými způsoby než pohlavním stykem, například líbáním nebo vzájemnou masturbací. Navíc při sexu mezi dvěma pozitivními nemůže být o ohrožení virem HIV řeč.
Ředitelka protiepidemického odboru pražské hygieny MUDr. Zdeňka Jágrová, která za trestními oznámeními stojí, ale postoj ČSAP odmítá. Ve svém vyjádření na stránkách hygienické stanice naopak tvrdí, že se ČSAP snaží chránit promiskuitu v HIV+ komunitě. “Kampaň, směřující ke zpochybňování našich postupů má nepochybně za cíl prosadit domnělá práva určité menšiny na úkor práva většiny, tj. konkrétně práva na ochranu zdraví bez ohledu na to, kdo a jak toto zdraví ohrožuje. Pokusy vytvářet zde privilegovanou skupinu, jíž by se obecně stanovené povinnosti nedotýkaly, považujeme proto za velmi nebezpečné,” napsala Jágrová.
O trestnosti úmyslného šíření viru HIV není pochyb. Pražští hygienici ale, soudě podle série trestních oznámení, považují všechny HIV pozitivní za potenciálně nebezpečné pro společnost, což je v západním světě už překonaný postoj. Podle této logiky by bylo třeba stíhat, řečeno s určitou nadsázkou, třeba i všechny prodejce cigaret, protože svým úmyslným jednáním mohou prokazatelně způsobit jiným lidem smrtelnou nemoc. Nedetekovatelné množství viru v krvi podle všech moderních výzkumů přenos HIV v naprosté většině případů vylučuje, což ale MUDr. Jágrová nepřipouští: “Každý HIV pozitivní člověk je potencionálně infekční a má různý stupeň nakažlivosti. Řekla bych, že v průběhu léčby může kdykoli kohokoli nakazit.”
Proti postupu Hygieny se postavilo v otevřeném dopise i 8 mezinárodních organizací, které se HIV dlouhodobě zabývají, včetně **HIV Justice Network**.
Současná aktivita pražské hygieny by ale nikoho neměla odradit od testování. Neléčená kapavka nebo syfilis působí vážné zdravotní komplikace a stejně nakaženého jednou přivedou do nemocnice, jen v horším stavu. Více k tomu, jak léčit pohlavní nemoci, na našem webu. (www.hiv-komunita.cz/lecba-sexualne-prenosnych-chorob.html)

Autor: Martin

ROZHOVOR S PRAŽSKOU HYGIENIČKOU

MUDR. Z. JÁGROVÁ: "KAŽDÝ HIV+ JE INFEKČNÍ"

Z jakého důvodu podala pražská hygiena 30 trestních oznámení na HIV pozitivní, kteří se sami po své diagnóze nakazili i další pohlavně přenosnou nemocí?

ZJ: "Z důvodu zákonné povinnosti, protože zjistila, že HIV pozitivní, kteří nemají dodržovat sexuální abstinenci, ale mají se zdržet přenosu infekčních onemocnění, se v průběhu jednoho roku nakazili až šesti pohlavně přenosnými nemocemi."

Lze podle vás obecně říct, že pozitivní člověk, který se nakazí další pohlavní chorobou, mohl sám někoho nakazit? A to i když je úspěšně léčen? Nebo když měl pohlavní styk jen s dalšími HIV+ osobami?

ZJ: "Samozřejmě, pohlavní styk bez ochrany s dalšími HIV pozitivními osobami se nedoporučuje, protože může dojít ke koincidenci toho viru. Každý HIV pozitivní člověk je potencionálně infekční a má různý stupeň nakažlivosti. Řekla bych, že v průběhu léčby může kdykoli kohokoli nakazit."

Syfilis i kapavku lze podle obecně dostupných informací přenést i jinak než pohlavním stykem, například vzájemnou masturbací nebo vášnivým líbáním. Je v této souvislosti tedy možné považovat nakažení některou z těchto nemocí za případné protiprávní jednání spojené s rizikem přenosu HIV?

ZJ: "Způsob přenosu, který popisujete, se samozřejmě uvádí v literatuře, ale v realitě není v podstatě téměř možný, je to zcela výjimečné a vždy tam musí být ještě nějaký další faktor, aby k přenosu onemocnění došlo."

Na jakých důkazech nebo indiciích stojí vaše podezření, že dotyční mohli někoho nakazit virem HIV? Máte informace, že těch 30 mužů mělo nechráněný pohlavní styk a že tento styk měli s negativní osobou?

ZJ: "Pokud by měli chráněný pohlavní styk, nemohli se nakazit jinými sexuálně přenosnými nemocemi."

V HIV+ komunitě se po zveřejnění třiceti obvinění objevují obavy jít se testovat, aby dotyční neskončili v cele. Nehrozí, že tento krok sice sníží počet odhalených případů syfilidy a kapavky, ale naopak naroste počet případů skrytých a tyto nemoci se budou ještě víc šířit?

ZJ: "Nevím, jakou máte informaci, že v HIV komunitě se objevují obavy. Zatím nedošlo k žádnému poklesu testování jak na sexuálně přenosné nemoci, tak HIV infekci, takže to jsou jenom slova, která HIV komunita používá k tomu, aby nějakým způsobem znevážila náš postup."

HIV pozitivní dlouhodobě bojují se stigmatizací a pro většinu z nich je to dnes větší problém než samotná léčba, která v současné době dokáže držet imunitní systém prakticky v normálu a délka dožití se velmi přibližuje zdravé populaci. Komunita pozitivních se obává, že tento krok hygieny může naopak přispět k opětovnému posílení společenského stigmatu vůči pozitivním. Jaký je váš názor?

ZJ: "Hygienická stanice hlavního města Prahy nikdy nestigmatizovala HIV pozitivní, nikoho z nich. Naopak jsme se jim snažili býti oporou v různých situacích, které museli řešit, takže já se nedomnívám, že podání trestního oznámení na 30 osob, kteří onemocněli sexuálně přenosnými nemocemi, nějak stigmatizuje HIV komunitu."

Jde spíše o to, že lidé toho hodně viděli v médiích, kde to bylo podáno tak, že 30 lidí záměrně šířilo HIV.

ZJ: "V žádném případě jsme to tak nikde neventilovali, vždycky bylo uváděno, že to je jen část. Za rok je asi 120 nebo 130 nově diagnostikovaných na území hlavního města, takže toto je tak čtvrtina. Nicméně, zatím se za předchozích 10 let nakazilo jinou sexuálně přenosnou nemocí asi tak 10 lidí ročně, v minulém roce to byl trojnásobek. V chování HIV komunity se zřejmě něco změnilo a my bohužel máme povinnost to řešit. Proto jsme to řešili způsobem, jaký nám legislativa ukládá."

Lze očekávat, že bude pražská hygiena i v budoucnu podávat trestní oznámení na HIV pozitivní?

ZJ: "Jestliže je legislativa jednoznačně daná a nezmění se, já sama nemohu říct, že na HIV pozitivní trestní oznámení podávat nebudeme, ale na nemocné tuberkulózou a žloutenkou ano. To prostě nejde, musíme přistupovat ke všem stejně."

Zahraniční odborná literatura vesměs uvádí, že přenos HIV je potřeba dekriminalizovat. Ve vztahu k prevenci má podle zkušeností ze Západu přesně opačný výsledek – snižuje ochotu lidí testovat se, čímž může přispět k dalšímu šíření HIV v populaci. Není tedy praktičtější zaměřit úsilí spíš na prevenci?

ZJ: "Samozřejmě ano. Ale Hygienická stanice hlavního města Prahy nemůže preventovat HIV pozitivní komunitu gayů. Tato komunita gayů se obtížně preventuje, obtížně ji preventuje i Dům světla, který opakovaně nebyl úspěšný v preventivních aktivitách. Samozřejmě pokud by existoval schopný model prevence gay komunity před infekcí HIV, dávno už ho provozuje Dům světla. Bohužel žádný takový úspěšný model v našich podmínkách neexistuje. My jsme nezva-žovali, jestli je naše působení výchovné. My jsme konali, jak nám legislativa ukládá. V tomto ohledu já nemám možnost s tím manévrovat."

Autoři: Lukáš, Jakub

Pozn. ČSAP i nadále odmítá kriminalizaci HIV, bude požadovat změnu obsahu poučení pro no-vé pacienty, jehož obsah již dávno neodpovídá současnému stavu lékařského poznání. Není pravda, že neexistují efektivní modely prevence HIV – samotná antiretrovirová léčba je vý-znamnou součástí prevence, o které je potřeba mluvit a poukazovat na její účinnost. Česko musí urychleně zavést PrEP a zpřístupnit PEP tak, aby nebyla finančně nedostupná těm, kteří byli vystaveni vysokému zdravotnímu riziku. A zřejmě bude potřeba i vzdělávat hygienické stanice, aby o všech těchto moderních trendech věděly!

AKCE PRO HIV+

SETKÁNÍ NOVĚ DIAGNOSTIKOVANÝCH

16. 3. 2016 od 18:30 v Domě světla

Dozvěděl/a ses diagnózu HIV+ a nevíš si rady? Přijď!

KOMUNITNÍ SETKÁNÍ HIV POZITIVNÍCH

13. 4. 2016 od 18:30 v Domě světla

Další ze schůzek pro všechny HIV pozitivní, kteří se mají chuť potkávat.

ZMĚNA ZÁKONA:

KOMU MUSÍM ŘÍCT, ŽE JSEM HIV+?

Od konce loňského roku platí novela zákona o ochraně veřejného zdraví. Ta měla původně přinést výrazné zhoršení postavení HIV pozitivních i negativních osob – jednak v podobě zavedení informační povinnosti HIV pozitivních vůči všem zařízením sociálních služeb (takže by údaj o HIV statusu musel být sdělován např. i pracovníkům dluhové poradny) a jednak v podobě možnosti hygienické stanice nařídit osobám podezřelým z šíření HIV nedobrovolné provedení testů na HIV.

Díky iniciativě České společnosti AIDS pomoc, dalších českých i zahraničních neziskových organizací, veřejné ochránkyně práv, Úřadu pro ochranu osobních údajů a některých poslanců nakonec zákon v původní podobě schválen nebyl a přinesl naopak pozitivní novinku pro HIV pozitivní. Tou je úplné zrušení oznamovací povinnosti o HIV statusu v sociálních zařízeních, jako jsou například domovy důchodců nebo různá zařízení pro zdravotně postižené.

V zákoně tak zůstává jen povinnost informovat lékaře před každým vyšetřovacím nebo léčebným výkonem a při přijetí do ústavní péče. Stejně tak jsme povinni informovat lékaře, který připravuje posudek o našem zdravotním stavu před přijetím do pobytové služby. Lékaři taktéž v zákonem stanoveném rozsahu poskytujeme údaje o svém bydlišti a povolání.

I nadále platí, že informační povinnost ohledně HIV statusu platí jen vůči lékaři a není tak naší povinností informovat jiný zdravotnický personál například při vyplňování dotazníku ohledně přijetí do péče nebo při jednodušších výkonech, které provádí např. zdravotní sestra. Nesplnění informační povinnosti nepředstavuje trestný čin, hrozí však za něj pokuta až do výše 10.000 Kč.

Zákon nadále neupravuje případné informační povinnosti HIV pozitivních vůči jejich sexuálním partnerům, a platí tak informace uvedená v poučení pro čerstvě diagnostikované HIV pozitivní, podle něhož jde pouze o povinnost 'morální'.

Autor: Jakub Tomšej, právník ČSAP

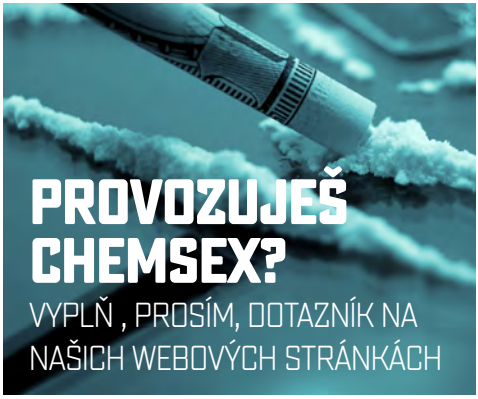

ČESKÁ SPOLEČNOST AIDS POMOC

Česká společnost AIDS pomoc, z.s.,Dům světla, Malého 282/3, 186 00, Praha 8 - Karlín,
tel: 224 814 284,mail: info@aids-pomoc.cz, www.aids-pomoc.cz,
BEZPLATNÁ LINKA AIDS POMOCI 800 800 980
Newsletter POZITIVNĚ! je evidován MK ČR pod číslem E 21338.